

Sygnatura akt VIII Ga 271/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

SR del. Joanna Stelmasik (spr.)

Protokolant: stażysta Paulina Rynkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 12 stycznia 2016 roku, sygnatura akt XI GC 1329/15

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO N. G. SSO A. K. SSR del. J. S.

Sygn. akt VIII Ga 271/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 sierpnia 2015 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 2.180 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 29 lipca 2014 r. oraz koszt tanu procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż w wyniku kolizji uszkodzony został należący do firmy (...) – DEVELOPER (...), O., (...) spółka jawna w S. pojazd I (...). Sprawcą kolizji była osoba ubezpieczona u pozwanej. Poszkodowana wynajęła u powódki samochód zastępczy, a następnie scedowała na nią roszczenia odszkodowawcze. Pozwana przyjmując swą odpowiedzialność co do zasady, odmówiła jednak zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 4 września 2015 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, który zaskarżyła w całości; wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie strony powodowej kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwana zakwestionowała roszczenie co do zasady i co do

wysokości. Zgłosiła zarzut niewykazania roszczenia oraz zakwestionowała stawkę najmu, okres i podstawy swej odpowiedzialności. Zakwestionowała również, że faktura VAT (...) została zapłacona.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2 180 zł z ustawowymi odsetkami (od dnia 1 stycznia 2016 roku określonymi jako odsetki ustawowe za opóźnienie) od dnia 29 lipca 2014 roku wraz z kosztami postępowania w kwocie 726 zł.

Wyrok Sądu Rejonowego zapadł na gruncie następujących ustaleń faktycznych:

W dniu 5 czerwca 2014 r. w wyniku szkody komunikacyjnej, uszkodzeniu uległ pojazd (...) – (...) o numerach rejestracyjnych (...) V, stanowiący własność spółki (...), O., (...) spółka jawna w S.. Pojazd wykorzystywany był przez pracownika spółki (...), który pełnił u poszkodowanej funkcję kierownika budów i dojeżdżał wskazanym pojazdem do miejsc ich prowadzenia. W wyniku zdarzenia doszło do uszkodzenia oświetlenia, lewego tylnego błotnika oraz zderzaka pojazdu, co uniemożliwiło użytkowanie go. Pojazd był dla poszkodowanego niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej. J. L. wykorzystywał auto w swojej pracy do wykonywania ciężących na nim obowiązków związanych z pełnioną funkcją kierownika budowy. Poszkodowana nie miała innego pojazdu, który mogłaby przekazać do użytkowania swojemu pracownikowi. Pracownik ten został upoważniony do wynajęcia w imieniu poszkodowanej pojazdu zastępczego.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 6 czerwca 2014 r. (...) – DEVELOPER (...), O., (...) spółka jawna w S. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę najmu samochodu zastępczego, przedmiotem której był samochód marki S. (...) o nr rej. (...) W. Czynsz najmu za okres pierwszych 7 dni wynosił 220 zł netto za każdą rozpoczętą dobę najmu, zaś począwszy od dnia ósmego – 180 zł netto za każdą rozpoczętą dobę najmu. Ponadto koszt podstawienia i odbioru pojazdu na terenie Gminy M. S. wynosił 50 zł (§ 2 umowy). (...) – DEVELOPER (...), O., (...) spółka jawna w S. upoważniła J. L. do odbioru samochodu zastępczego oraz reprezentowania spółki w sprawie prowadzonej likwidacji szkody o numerze PL (...). Pracownik poszkodowanej użytkował samochód zastępczy od dnia 6 czerwca 2014 r.

Jak wynika z dalszych ustaleń Sądu Rejonowego uszkodzony pojazd w dniu 6 czerwca 2014 r. został poddany oględzinom. W dniu 10 czerwca 2014 r. ubezpieczyciel zatwierdził kosztorys naprawy. W dniach od 13 do 14 czerwca 2014 r. do warsztatu dostarczono części niezbędne do naprawy pojazdu oraz przystąpiono do naprawy, zaś w dniu 16 czerwca 2014 r. po zakończeniu naprawy pojazd zastępczy został zwrócony powódce. Naprawa pojazdu odbywała się w warsztacie (...) w S..

Za najem powódka wystawiła C (...) DEVELOPER (...), O., (...) spółce jawnej fakturę na kwotę łącznie 2.180 zł netto (7 dni po 220 zł, 3 dni po 180 zł i po 50 zł za podstawienie i odbiór samochodu).

W dniu 16 czerwca 2014 r. poszkodowana zawarła z powódką umowę cesji wierzytelności przysługującej jej z tytułu odszkodowania w zakresie kosztów poniesionych w związku z najmem pojazdu zastępczego i wszystkich kosztów z tym związanych, przysługującej w następstwie szkody komunikacyjnej z dnia 5 czerwca 2014 r.

Wg dalszych ustaleń Sadu Rejonowego powódka, jako następcą prawny poszkodowanej, pismem z dnia 27 czerwca 2014 r. zgłosiła roszczenie z tytułu najmu pojazdu zastępczego Pismo powódki zostało doręczone ubezpieczycielowi w dniu 14 lipca 2014 r.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawę prawną powództwa stanowił art. 822 k.c., zaś o legitymacji czynnej powoda do występowania w niniejszym postępowaniu przesądziła zawarta umowa cesji wierzytelności oraz treść art. 509 i 510 k.c.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że strona pozwana w sposób lakoniczny i ogólnikowy zaprzeczyła twierdzeniom powódki i zakwestionowała podstawy swojej odpowiedzialności,

ograniczając się do wskazania formuły, że „zaprzecza twierdzeniom pozwu”, nie wyjaśniając przy tym merytorycznych przyczyn „kwestionowania okresu i stawki najmu oraz podstaw swojej odpowiedzialności”. Sad Rejonowy wskazał przy tym, że nie zaprzeczono w sposób jednoznaczny twierdzeniom powoda, iż sprawca szkody ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń, nie podważano przedstawionego w pozwie przebiegu postępowania likwidacyjnego (co do dat dokonywania oględzin, przesłania kosztorysu poszkodowanemu itp.), nie podniesiono zarzutu zawyżenia w umowie z poszkodowanym stawek za wynajem, podczas gdy przedstawiciel poszkodowanego zeznał, iż sprawca szkody złożył oświadczenie, potwierdzające swoją odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie. W konsekwencji zdaniem Sądu I instancji podstawa odpowiedzialności pozwanej za zdarzenie nie mogła budzić wątpliwości.

Sąd Rejonowy przyjął, wobec bierności pozwanej, za prawdziwe twierdzenia pozwu, wedle których szkodę zgłoszono 6.06.2014 r. (piątek), w tym samym dniu ubezpieczyciel przesłał zaakceptowany kosztorys. Zatem zamówienie części możliwe było 9.06.14 (poniedziałek), zaś otrzymano je 13 i 14.06, czyli do naprawy warsztat musiał przystąpić już w międzyczasie, skoro pojazd zwrócono po naprawie 16.06 (poniedziałek). Zdaniem Sadu Rejonowego w tak przedstawionym przebiegu naprawy trudno dopatrzeć się jakiegokolwiek opieszałości po stronie porządkowanego czy zakładu naprawczego.

Sąd I instancji zwrócił również uwagę, że w świetle wiarygodnych zeznań świadka nie budzi wątpliwości konieczność wynajmu auta zastępczego, tym bardziej, że z doświadczenia wynika, iż obowiązki kierowników budów wykonywane są także w weekendy.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że wysokość stawki za najem wynika ze skutecznie zawartej przez poszkodowaną i powódkę umowy, który to dokument, pomimo waloru dowodowego dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c., okazał być się wystarczający, tym bardziej, że pozwana nie podniosła żadnych zarzutów dotyczących zawyżenia stawek, a więc przyczynienia się poszkodowanego do zwiększenia szkody.

W świetle poczynionych ustaleń Sad Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione w całości, orzekając o odsetkach na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817§1 k.p.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparte zostało o treść art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 100 k.p.c.

Od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 12 stycznia 2016 roku apelację złożyła pozwana (...) spółka akcyjna w W., która zaskarżyła niniejszy wyrok w całości i wniosła o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym także kosztów postępowania apelacyjnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- naruszenie prawa procesowego, a to art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c., przez uznanie za udowodniony fakt poniesienia przez stronę powodową kosztów najmu pojazdu zastępczego, tymczasem przedłożenie na poparcie swych twierdzeń przez stronę powodową wyłącznie faktur VAT, mających charakter dokumentów prywatnych, z którymi nie wiąże się domniemanie prawne, iż ich treść przedstawia rzeczywisty stan rzeczy, nie może zostać uznane za udowodnienie faktów, które świadczą o zasadności powództwa.
- przekroczenie zasady swobodnej oceny materiału dowodowego poprzez pominięcie przez Sąd twierdzeń i wniosków podnoszonych przez pozwaną, tymczasem strona pozwana kwestionowała roszczenie powódki zarówno co do zasady, jak i co do wysokości, zaprzeczając w sposób jednoznaczny wskazanemu przez powódkę okresowi najmu pojazdu zastępczego oraz stawkom najmu, podnosząc, iż są one wygórowane.
- oparcie przez Sąd wyroku wyłącznie na prywatnych dokumentach przedłożonych przez stronę powodową, tymczasem przedstawione faktury VAT za najem pojazdu zastępczego nie korzystają z domniemania prawdziwości zawartych w nich oświadczeń i winny zostać uznane za dowody niewystarczające do potwierdzenia zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia.

- ustalenie przez Sąd stawki najmu oraz technologicznego czasu potrzebnego na naprawę pojazdu wyłącznie w oparciu o kwestionowane przez pozwaną twierdzenia strony powodowej, tymczasem, zarówno określenie stawki najmu danego rodzaju pojazdu, należącego do danej klasy oraz ustalenie czasu potrzebnego na naprawę danego pojazdu w oparciu o określone uszkodzenia, wymaga wiedzy specjalistycznej, której strona powodowa, ani Sąd nie wykorzystali.
- pominięcie przez Sąd okoliczności związanych z tym, iż strony stosunku najmu mogą praktycznie dowolnie określić stawkę najmu oraz wynagrodzenie za najem, co nie powinno się w sposób automatyczny przekładać na odpowiedzialność pozwanej jako ubezpieczyciela. Kwestie ustalenia stawki najmu oraz czasu naprawy winny być ustalone przez Sąd, biorąc pod uwagę zasady procesu, w szczególności ciężaru dowodu spoczywającego na powódce.
- wydanie wyroku uwzględniającego powództwo w całości, mimo braku wykazania przez stronę powodową wysokości roszczenia.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu powódka wskazała, że wyrok wydany przez Sąd pierwszej instancji jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i jako taki powinien się ostać. Powódka podniosła, że Sąd rozpoznający sprawę nie naruszył przepisów, których naruszenie zarzuca pozwana i wbrew jej twierdzeniom sprostowała ona spożywającemu na niej ciężarowi dowodu, tym bardziej, że przedstawień przez nią dokumenty prywatne zostały poparte zeznaniami świadka, a pozwana nie przedstawiła żadnych konkretnych zarzutów przeczących zarówno jej odpowiedzialności, jak i dotyczących okresu najmu i wysokości przyjętych stawek.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się niezasadna.

Sąd odwoławczy rozpoznaje ponownie merytorycznie materiał dowodowy i dokonuje jego samodzielnej oceny prawnej, w granicach zakreślonych wniesioną apelacją, co wynika z dyspozycji art. 378§1 k.p.c.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał dowodowy poddał – wbrew twierdzeniom apelującej - wszechstronnej ocenie stosownie do treści art. 233§1 k.p.c. Sąd Rejonowy, na podstawie ustalonego stanu faktycznego poczynił także prawidłowe rozważania prawne. Zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne Sąd II instancji w pełni podziela i przyjmuje za własne, bez potrzeby ich ponownego przytaczania.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przedstawione przez pozwaną w apelacji zarzuty koncentrowały się wokół naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów sformułowanej w art. 233 § 1 k.p.c. i będącej tego konsekwencją wadliwej oceny materiału dowodowego, w szczególności poprzez przyjęcie, że pozwana pomimo oparcia roszczenia do dokumenty prywatne, z którymi to nie wiąże się domniemanie, że przedstawiają rzeczywisty stan rzeczy, wykazała dochodzone pozwem roszczenie zarówno z zasadny, jak i co do wysokości

Dla porządku na wstępie zaznaczyć należało, że w świetle art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wymieniony przepis nakłada na sąd orzekający obowiązek wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału i uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu. Nadto obowiązkiem sądu jest skonkretyzowanie okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności oraz wskazania jednoznacznego kryterium i argumentacji pozwalającej na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 r., sygn. II CR 423/66, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 24 marca 1999 r., sygn. I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, niepubl.). Przyjmuje się przy tym, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone

wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. W orzecznictwie wskazuje się, że do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy ocena dowodów dokonana przez Sąd jest sprzeczna z regułami logicznego myślenia, uchybia zasadom wynikającym z doświadczenia życiowego lub też narusza zasady właściwego kojarzenia faktów (por. wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005r., III CK 314/05, Lex nr 172176). Z kolei zarzut błędu w ustaleniach faktycznych odnosi się stricte do elementu faktycznego orzeczenia. Sąd Odwoławczy bada w takim wypadku czy w stanie faktycznym sprawy nie zachodzą sprzeczności między poszczególnymi ustaleniami oraz czy stan faktyczny stanowi harmonijną całość. Innymi słowy sprzeczność zachodzi wówczas, gdy istnieje dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł Sąd na jego podstawie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 19 sierpnia 2009 r., I ACa 507/09, Lex nr 756625, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 16 listopada 2005 r., I ACa 447/05, Lex nr 177024).

Przenosząc cytowane zasady na grunt badanej sprawy stwierdzić należało, że Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób kompletny i zgodny z logicznymi zasadami rozumowania. Dokonując ponownej oceny pełnego materiału dowodowego Sąd II instancji uznał, iż jego ocena dokonana przez Sąd Rejonowy nie nosi w sobie cech dowolności, a uwzględniając zebraną w sprawie dokumentację oraz zeznania świadka J. L., Sąd Okręgowy stwierdził, że ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy i wysnute na ich podstawie wnioski pozostały słuszne i w pełni logiczne.

Odnosząc się stricte do zarzutów przedstawionych w apelacji Sąd Okręgowy, po ponownej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego stwierdził, iż nie sposób zgodzić się z twierdzeniem pozwanej, jakoby strona powodowa nie wykazała tak zasadności, jak i wysokości dochodzonego pozwem roszczenia, które to zostało jedynie oparte o fakt, że dla wykazania tych okoliczności powódka przedstawiła jedynie dokumenty prywatne. Sąd Okręgowy, za Sądem Rejonowym, uznał bowiem, że przedstawione dowody w postaci umowy najmu pojazdu zastępczego i faktury VAT, wsparte zeznaniami świadka J. L. – wobec braku przeciwnych środków dowodowych - okazały się być wystarczające dla ustalenia wysokości i zasadności żądania pozwu. Stanowczo podkreślić przy tym należy, że wiarygodności w/w dokumentów w żadnej mierze nie może podważać fakt, że są to dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c. Wskazać bowiem należy, że dokument prywatny - w sytuacji, gdy brak jest bezpośrednich środków dowodowych - pozwala ustalić pewne elementy stanu faktycznego w oparciu o skonstruowane na ich podstawie, wobec innych dowodów i twierdzeń stron, domniemania faktyczne. Niewystarczające natomiast dla obalania tych domniemań, jest zakwestionowanie waloru dowodowego treści tych dokumentów z jednoczesnym obciążeniem ciężarem dowodu przeciwnika procesowego. Wspomnieć bowiem należy, że ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Co oznacza, że jeżeli pozwana kwestionuje treść tych dokumentów, poza własnymi twierdzeniami (zresztą niezwykle ogólnikowymi), powinna przytoczyć właściwe ku temu środki dowodowe, czego ta nie uczyniła, podczas gdy powódka, na poparcie swojego stanowiska, prócz kwestionowanych przez pozwaną dokumentów przedstawiła także dowód w postaci zeznań świadka (czego zdaje się pozwana nie dostrzegła), który jednoznacznie potwierdził, że przedstawione przez pozwaną dokumenty obrazują rzeczywisty stan rzeczy.

Reasumując, ponowna analiza dostępnego materiału dowodowego – w ocenie Sadu Odwoławczego - pozwoliła na uznanie, że Sąd I instancji przeprowadził prawidłową ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, a wnioski wyprowadzone z przedstawionego przez strony materiału dowodowego pozostały słuszne i prawidłowe, a także dokonał prawidłowej oceny rozkładu ciężaru dowodu. Stąd też zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. nie znajdował uzasadnienia.

Zdaniem Sądu II instancji uzasadnienia nie znalazły także zarzuty pozwanej, jakoby Sąd Rejonowy pominął jej twierdzenia, w których kwestionowała dochodzone pozwem roszczenie tak z zasady, jak i co do wysokości, w których to jednoznacznie zaprzeczyła, ażeby czas najmu pojazdu zastępczego pozostawał uzasadniony, podnosząc jednocześnie, że przyjęta przez powódkę stawka pozostaje wygórowana. Podkreślenia bowiem wymaga, że Sąd I instancji w

treści uzasadnienia stosunkowo obszernie uzasadnił tok swojego rozumowania, wskazując, że poza ogólnikowym zakwestionowaniem żądania, pozwana nie podniosła żadnych konkretnych zarzutów. Sąd Okręgowy zwrócił przy tym uwagę, że wyłączenie zakwestionowanie twierdzeń strony przeciwnej (powódki) udowodnionych przedłożonymi dokumentami jest niewystarczające dla ich skutecznego obalenia. Co więcej pozwana powinna wskazać fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się nie zgadza, jeśli ma to służyć obronie jego racji, tym bardziej, że samo twierdzenie strony pozwanej nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczącej istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą zgodnie z treścią art. 232 k.p.c. i art.6 k.c. (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 listopada 2001 r., I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44).

Niezależnie jednak od powyższego, nawiązując do zarzutów apelacji, Sąd Okręgowy zauważył, że odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Sprawca szkody ponosi odpowiedzialność za zdarzenie komunikacyjne wywołujące szkodę na zasadach ogólnych – o których mowa w art. 436§ 2 k.c. – czyli na zasadzie winy (415 k.c.). Powyższe ustalenie implikuje odpowiedzialność pozwanej jako ubezpieczyciela bezpośredniego sprawcy szkody. Odnosząc się do zakresu odszkodowania - przy ubezpieczeniu OC - należy mieć na względzie ogólne reguły kodeksu cywilnego, w szczególności treść art. 361 k.c., które nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania, w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002/7-8/103). Zgodnie zaś z zasadą kompensacji odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Powyższe oznacza, że żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego niewątpliwie zawiera się w pojęciu szkody komunikacyjnej o ile najem ten był konieczny i uzasadniony czasem naprawy pojazdu uszkodzonego.

Na gruncie niniejszej sprawy – zdaniem Sądu II instancji – nie sposób było odmówić powódce zasadności żądania, która przede wszystkim poprzez zeznania świadka J. L., wykazała, że najem pojazdu zastępczego był uzasadniony brakiem innego pojazdu w zasobach poszkodowanej i koniecznością zachowania mobilności poruszającego się tym pojazdem pracownika poszkodowanej – kierownika budowy. Zgodne przy tym z zasadami doświadczenia życiowego pozostaje stwierdzenie, że dla zapewnienia możliwości wykonywania swojej pracy, pojazd zastępczy był J. L. niezbędny, tym bardziej, że z jego zeznań wynika, że w tamtym okresie prowadził kilka budów w różnych miejscach.

Odnosząc się natomiast do zarzutu przyjęcia wygórowanej stawki (który to swoją drogą został uznany za spóźniony) Sąd zwrócił uwagę, że przyjęta przez powódkę stawka (220 zł netto za pierwsze 7 dni najmu, następnie 180 zł netto) nie odbiega od powszechnie stosowanych cen rynkowych, o których to Sąd II instancji stosowną wiedzę posiada z urzędu. Nie sposób przy tym nie zauważyć, że samochód, którym posługiwał się pracownik poszkodowanej spółki to japoński samochód I (...), należący do klasy średnich dostawczych samochodów osobowych w segmencie pickup-ów. Wynajęty pojazd zastępczy to S. (...) – należąca do segmentu c, niższej średniej klasy samochodów osobowych.

Dalej Sąd Okręgowy, podzielając stanowisko Sądu I instancji, uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, który to – wobec braku inicjatywy dowodowej pozwanej - okazał być się wystarczający, jednoznacznie wskazuje, że okres najmu i jego koszt nie budzą wątpliwości. Sąd nie dopatrył się przy tym jakiegokolwiek opieszałości podczas naprawy pojazdu uszkodzonego, zaś czynności naprawcze podejmowane były bez większej zwłoki. Nie sposób było przy tym przyznać racji apelującej, że ustalenie tego rodzaju okoliczności każdorazowo wymaga wiadomości specjalnych. Co więcej wskazać należy, że tego rodzaju inicjatywa dowodowa służy przede wszystkim stronom, a Sąd nie ma z zasady obowiązku poszukiwania dalszego materiału dowodowego, tym bardziej, gdy jego zdaniem ten zaoferowany przez strony jest wystarczający.

Reasumując, Sąd II instancji uznał, że materiał dowodowy zaoferowany przez stronę powodową w zasadzie niezakwestionowany przez pozwaną, pomimo, że nie został poparty opinią biegłego sadowego, okazał być się wystarczający do ustalenia wysokości rzeczywiście poniesionej szkody zgodnie z regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. Pozwana zaś zarówno w postępowaniu apelacyjnym, jak i w postępowaniu przed Sądem I instancji nie zdołała przedstawić skutecznego dowodu na ich podważenie,

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał apelację za bezzasadną i na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach postępowania przed Sądem Odwoławczym orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwana przegrała w całości postępowanie odwoławcze jest zatem zobowiązana w myśl ogólnych reguł odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) zwrócić pozwanemu koszty, które poniósł on dla celowej obrony przed żądaniem powoda. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego reprezentującego powoda w kwocie 600 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

del. SSR (...)SSO (...)SSO (...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...).

3. (...)